

Amerika, Rusya'nın Özbekistan Üzerindeki Nüfuzunu Ortadan Kaldırmaya Çalışıyor

Haber:

Kun.uz sitesinin haberine göre Özbekistan Devlet Başkanı Şevket Mirziyoyev, Hindistan Başbakanı Narendra Modi'nin davetlisi olarak 12 Ocak'ta Küresel Güney'in Sesi Zirvesi'nin genel kuruluna katılacak.

Hindistan'ın G20 Başkanlığı kapsamında düzenlenen çevrimiçi etkinliğe Bangladeş, Vietnam, Kamboçya, Moğolistan, BAE, Tayland ve diğer ülkelerin devlet ve hükümet liderlerinden oluşan toplam 120 heyet katılacak.

Zirvenin amacı, ekonomi, çevre, enerji, gıda güvenliği, sağlık, insan kaynaklarını geliştirme, yenilik, turizm ve diğer alanlarda karşılıklı yarar sağlayan iş birliğini derinleştirmek için belirli fikir ve öneri alışverişinde bulunmak da dahil olmak üzere gelişmekte olan ülkelerin çıkarlarını gözetmek ve mevcut sorunlarını çözmektir.

Yorum:

Amerika bölge ülkelerini, ekonomik olarak "TAPI", "CASA-1000" ve "Termiz-Mazori-Sharif-Kabil-Peshavor" demiryolu projeleri ile, siyasi olarak da "S5+1" ve bölgenin Türkçe konuşan ülkelerindeki nüfuzunu güçlendirmek için Türkiye'nin liderliğindeki "Türk Devletleri Teşkilatı" ile birbirine bağlamaya çalışıyor. Türkiye ve bölgedeki Türkçe konuşan dört ülke de ona yardım ediyor. Tacikistan ise bir yandan İran'ın etkisinde kalırken diğer yandan da onu ortak askeri tatbikatlar ve askeri yardımlarla kontrol altına almaya çalışıyor. Amerika bölge ülkelerini sadece ekonomik ve siyasi olarak kendine çekmekle yetinmemekte, aksine askeri yardımlar sağlayarak kendisine olan askeri bağımlılığını da pekiştiriyor; örneğin 2018'de Amerika, Tacik güvenlik teşkilatlarına 8 milyon dolar değerinde ekipman teslim etmiştir. Nitekim Tacikistan'a son 26 yılda 1,8 milyar dolar yardımda bulunurken Tacik hükümetine yapılan bu yardım ise bir yıllık dönem için verilmiştir. Ayrıca Amerika, 2015 yılında Özbekistan'a 300'den fazla Zırhlı Saldırı ve Pusu Aracı (MRAP) ve Zırhlı Kurtarma Aracı (ARV) teslim etti. Bu yıl ise Özbekistan Devlet Güvenlik Servisi Sınır Muhafız Kuvvetlerine toplam maliyeti 2.250.000 Dolar olan 50 adet Toyota Hilux ve Fortuner aracı teslim etti. Askeri teçhizat ve silahların yanı sıra bunların nasıl kullanılacağını öğretecek uzmanlara, yerel orduyu eğitecek eğitmenlere, teçhizat için yedek parçalara ve mühimmata da ihtiyaç olacağı bilinmektedir.

Amerika, bölgeden Rus nüfuzunu uzaklaştırmanın yanı sıra Çin'in sürekli artan ekonomik büyümesini de engellemeye çalışıyor. Zira Çin'in, bugün hala bölge ülkelere ana borç veren konumunda olduğu bilinmektedir. Örneğin 2020 raporlarına göre Özbekistan'ın Çin'e olan borcu 3 milyar dolar, yani ülkenin toplam borcunun %12'si kadardır. Kazakistan'ın Çin'e olan genel borcu, toplam ulusal borcun %8'i olan 12 milyar dolardan fazladır. Yine Kırgızistan'ın Çin'e olan borcu ise dış borcunun yüzde 50'sinden fazlasını oluşturuyor.

G20'nin başkanı olarak Hindistan, 120'den fazla ülkeyi 12-13 Ocak tarihlerinde sanal olarak düzenlenecek olan "Küresel Güney'in Sesi Zirvesi'ne" davet etti. Zirvenin gerçeği, Ukrayna'daki çatışma ve salgının ortasında yoksul ülkelerin artan borçlarıyla ilgili ne yapılacağını tartışmaktır. Hindistan Başbakanı Narendra Modi, gelişmekte olan ülkeleri çıkarlarını korumak için birleşmeye çağırıyor ve mevcut sorunların çoğunun küresel güneyden kaynaklanmadığını, ama onu ciddi şekilde etkilediğini söyledi.

Hindistan Başbakanı şöyle dedi: "Hesap verebilirlik, tanınma ve hesap verebilirliğe dayalı küresel bir müdahale programı için toplu olarak çağırıda bulunmalıyız. Gelişmekte olan dünyanın karşılaştığı zorluklara rağmen umarım zamanımız gelmiştir." Şüphesiz Hindistan'ın küresel siyasi arenaya girmesinin arkasında duran Amerika'dır. Hindistan ekonomisinin günümüzde hızla geliştiği de bilinmektedir. Dolayısıyla Amerika, Hindistan'ı oyun sahasına sokmak yoluyla Çin'in artan ekonomik büyümesini engellemek istiyor. Bu nedenle Rusya'nın nüfuzunu bölgeden çıkarmak ve Çin'in önüne engeller koymak için Hindistan'ı kullanmaya başladı.